

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Philippi Labbei Bitvrici Societatis Iesv Presbyteri, Nova
Bibliotheca Mss. Librorvm, Sive Specimen Antiqvarvm
Lectionvm Latinarvm Et Græcarvm**

Labbé, Philippe

Parisiis, 1653

Tertia Pars. Epistolica & Diplomatica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13263

NOVÆ
BIBLIOTHECÆ
MSS. LIBRORVM,

SIVE SPECIMINIS
ANTIQUARVM LECTIIONVM
LATINARVM.

P. PHILIPPI LABBE SOC. IESV
TERTIA PARS.

Epistolica & Diplomatica.

XHIBEBIMVS, Deo dante, in hac Tertia parte complures hætenus ineditas, Epistolas, & ex variarum Ecclesiarum ac Familiarum archiuis selecta Diplomata quàmplurima in decem sectiones hoc ordine distincta.

I. ROMANORVM Pontificum Bullas ac decretales, aut numquam publicatas, aut alienis locis insertas, aut corruptas ac mutilas cõplectetur hæc Sectio prima, non Alphabetico Pontificum digestas ordine (qui mihi omnium visus est maximè ad rem nostram & Lectorum subsidium opportunus) sed seruato temporum ac sæculorum ordine, vt cum editis seorsim Papparum Decretalibus

K

ac Bullarijs, & cum Tomis Conciliorum editionis Regiæ; possint facilius comparari,

II. LEGATORVM S. R. E. Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum & Episcoporum diplomata atque Epistolas representabit, seruata, vt in cæteris fermè omnibus, Elementariâ methodo.

III. ABBATVM, Priorum, aliorumque Regularium Epistolas ac Diplomata complectetur.

IV. PRESBYTERORVM, Diaconorum, Subdiaconorum, cæterorumque Clericorum, seu Ecclesiasticorum Epistolas ac Diplomata exhibebit.

V. IMPERATORVM, tam Orientis, quàm Occidentis Epistolis ac Diplomatis deputata est.

VI. REGVM Franciæ Christianissimorum à Clodoueo Magno vsque ad LVDOVICVM XIII. Epistolas & Diplomata continebit, seruato temporum ac stirpium ordine.

In VII. Reliquorum Regum Hispaniæ, Angliæ, Lusitaniæ, Dania, Hungariæ &c. coniciemus Epistolas ac Diplomata.

In VII. Ducum, Marchionum, Comitum, aliorumque Principum ac Nobilium virorum Epistolas ac diplomata recensentur.

IX. Iudicum, Magistratum, Professorum, similibusque Doctorum virorum, aliorumque duntaxat Laicorum, Epistolas ac diplomata representabit.

X. Fœminarum denique, tam Principum, videlicet Augustarum, Reginarum, Ducissarum, vt vocant, Comitissarum, &c. quàm cæterarum, quæ eruditissimis lectoribus placere ac prodesse poterunt, Epistolas ac Diplomata complectetur.

Atque vt hîc sileam, quæ r. de Ruricij Lemouicensis Episcopi plurimorumque aliorum Galliæ Episcoporum veterum epistolis ab Henrico Canisio Tomo v. Antiquæ Læctionis mendosissimè editis dicere possem.

II. De FVLBERTI Carnotensis Antistitis epistolis in Bibliothecis SS. Patrum Colonienſi & Parisiensibus corruptissimis.

III. De HILDEBERTI, primùm Cenomanensis Episcopi, tum Turonensis Archiepiscopi, epistolis maxima sui parte truncatis, & copiosa accessione locuplerandis.

IV. De HVGONIS Metelli Canonici Ordinis sancti Augustini, qui sancti Bernardi Claraualensis ætate florebat, Epistolis LV. Ex apographo nostro collato cum veteribus membranis R. P. Hieronymi vignery publicandis vna cum Iuonis Carnotensis Episcopi quibusdam nondum editis; in 24. codice Naudæano reperies, quæ sequuntur.

1. Registrum D. Alexandri Papæ IV. Pontificatus eius anno VII. continens vnam supra quadraginta Epistolas, quarum nonnullæ libri instar esse possunt.

2. Bullæ & aliæ litteræ Clementis V. Pontificis Maximi Pontificatus anno primo, &c.

3. Bullæ & litteræ Bonifacij VIII. Papæ anno eiusdem Pontificatus septimo ad Nicolaum Ostiensem & Veletrensem Episcopum Apostolicæ sedis Legatum ad partes Vngariæ, &c.

4. Instrumentum Conuentionum factarum inter Carolum secundum Regem Ierusalem & Sicilia anno 1307. die 6. Nouembris & magnificos viros Opizinum Spinulam de Lutulo & Barnabo de Auria Capitaneos Communis & populi Ianuæ, &c.

5. Procuratorium & instrumentum fidelitatis & obedientiæ præstitæ per nuncios & Procuratores Henrici Imperatoris & Romanorum Regis nomine ipsius sanctissimo Patri D. Clementi Papæ V. anno Domini 1309. die 26. Iulij, &c.

6. Recensio & Inuentarium diplomatum à varijs Principibus & Communitatibus concessorum Romanæ Ecclesiæ vsque ad annum 1333. qui fuit 18. Ioannis Papæ XXII. die 21. Nouembris.

7. Fragmentum breue Constitutionum Clementis Quinti in Concilio Viennensi, &c.

8. Fragmentum Registri litterarum Honorii Pontificis Maximi, &c.

In codice 25. inter cætera, 1. Propositiones Ludouici Romanorum Regis contra Ioannem XXII.

2. Attestationes testium de finibus agri Beneuétani à Gratia procuratore Regis Sicilia productorum coram L. Episcopo Anagnino & Guillelmo de Spectinis Decano Antiocheno quibus Gregorius X. mandatum ad hoc sufficiens dederat anno R. salutis 1272.

3. Contractus Conuentionum initarum inter D. Angelicum Cardinalem & Episcopum Albanensem terrarum & Prouinciarum S. R. E. in Italia citra Regnum Sicilia consistentium Vicarium Generalem & deputatos ciuitatis Aretii tempore Gregorii Papæ XI. & Dominorum Cardinalium Albanensis & Bituricensis terrarum Ecclesiæ in Italia Generalium Vicariorum anno 1371.

4. Tituli cum summarijs variorum instrumentorum & diplomatum, quæ seruantur in Tabulario seu Archiuis Ecclesiæ Romana.

5. Registrum in quo plurima Lotharii Francia, & aliorum Regum decreta continentur. Item Constitutiones Palatii Romani.

sub Ioanne & Benedicto summis Pontificibus, &c. de quibus plura suo, si Deus annuerit, tempore commemorabuntur.

Interim placet ex codice mss. *Decretalium insignis Ecclesie Patriarchalis s. stephani Bituricensis* syllabum texere Epistolarum aliquot Pontificum Romanorum, quas integras vulgabimus.

ALEXANDRI IV. Papæ. Cum per illam clausulam generalem, Quidam alij, quæ frequenter &c. Laterani 7. Kal. Maii. anno 2.

Ne delegati seu nuntii, quos plurimum Apostolica sedes mittit &c. Laterani 3. Kal. Maii, anno 2.

Licet ad compescendas futura successionis expectationes, &c. Neapoli 3. Nonas Martii anno primo. *De prebendis.*

Discrimen præteriti temporis, &c. Neapoli Nonis Apr. an. 1. Execrabilis quorundam ambitio quæ semper plus, &c. Neapoli Nonis Aprilis anno 1.

Nuper super reuocatione receptionis Canonicorum, &c. Mense Augusti anno 1.

Contingit pro quibusdam interdum sub hac forma, &c. xv. Kal. Septembris anno 1.

Quia de Conseruatoribus, quos plerumque Apostolica sedes, &c. Laterani x. Kal. Aprilis. anno 2. *De Priuilegijs.*

Quia nonnulli temporale habentes Dominium, &c. Laterani v. Kal. Aprilis anno 2. *De immunitate rerum Ecclesiasticarum.*

Licet regularis Ordinis professores præsertim quos, &c. Laterani tertio Kal. Aprilis anno 2. *De Priuilegijs.*

Quoniam nonnulli Abbates, quos Apostolica sedes &c. Laterani nono Kal. Aprilis anno 2.

Quia nonnullis personis tam Ecclesiasticis quàm, &c. Laterani nono xiiii. Kal. Aprilis anno 2.

Quia personæ religioſæ tam expressæ quàm aliæ, &c.

Quia quæ pro qualitate temporis hominum, &c. xv. kal. Septembris anno 1. *De priuilegijs.*

Quia intelleximus quod nonnulli quæstores in Regno Francia, &c. Laterani 7. kal. Aprilis anno 2. *De Pænitentis & Remissionibus.*

Quia olim plurimi in Cathedralium Ecclesiarum electos, &c. *De præbendis & dignitatibus.*

Cæca cordis cupiditas & ambitiosus mentis affectus, &c. *De præbendis.*

Dilecti filij Procuratores & conuentus Elyensis, &c. *De Electione.*

Cum

Cum ad Romanam, &c. quæ disponente Domino super, &c.
De Electione.

Etsi animarum affectantes profectus vniuersos, &c. *De excessibus Prælatorum.*

Dudum dilectis Filijs Ægidio Priore & Conuentu Monasterij S. Andrea de Castello Ordinis sancti Benedicti Cameracensis diocesis, &c. *De officio Ordinarij.*

Retulisti coràm nobis & Fratribus nostris, quòd, &c. *De iuramento.*

Vt probatio super appellatione & eius causa facilior, &c. *De appellationibus.*

In Officiale quoque Suffraganeorum respondere, &c. *De officio ordinarij.*

Explicit textus Constitutionum Alexandri PP. xv.

CLEMENTIS PAPÆ QVARTI.

Suscepti regiminis nos cura sollicitat, &c. Viterbij xii. kal. Septembris, Pontificatus anno 2. *De præbendis.*

Exigit nostri officij debitum, vt inter subditos, &c. Viterbij xix. Kal. Sept. anno 2.

Licet Ecclesiarum, personatum, dignitatum, &c. Perusij vi. kal. Septembris anno 1. *De præbendis.*

Sedis Apostolicæ circumscripta benignitas, &c. Viterbij Idibus Ianuariis anno 2.

Sæpe accidisse percipimus, quòd, &c. Viterbij vii. kal. Iunij anno 2.

Explicunt Constitutiones Clementis PP. xv. At longè plures eiusdem Summi Pontificis extant Epistolæ in codice mss. V. C. Ægidij Menagij, & aliorum apographis.

NICOLAI PAPÆ III.

Coniurationum & conspirationum horrenda præsumptio, &c. Romæ apud S. Petrum Nonis Februarij anno 2.

BENEDICTI PAPÆ XII.

Paulus Apostolus egregius prædicator se & eos, &c. Auenione xv. Kal. Ianuarias anno tertio.

VRBANI PAPÆ.

Significauerunt nobis dilecti filij Abbas & conuentus, &c. Datum Viterbij.

Ioannes Frapano, Petrum & Philippum filios habens, &c. Datum Viterbij.

In libro eiusdem Ecclesie Patriarchalis s. stephani Bituricensis, habetur duplex Bulla Eugenij de Translatione Concilij Basiliensis.

Ferrariam xv. kal. Martij MCCCXXXVII. anno septimo & tertio
Kal. Ianuarij, anno octauo, tum

Articuli super petitionibus D. N. Papæ pro Pace & vnione Ecclesiæ.

I. Quia Græci Deo fauente venerunt & applicuerunt ad ciuitatem Ferrariæ, locumque ipsum acceptarunt, vbi iam fundatum ac stabilitum est Oecumenicum Concilium celebrandum pro Sancto opere vnionis, secundum dispositionem Basileensis Concilij, prout ex forma decreti super eadem fundatione solemniter editi euidenter apparet, vbi S. D. Papa paratus est cum Collegio RR. DD. Cardinalium, & cum multitudine Prælatorum, Doctorum ac Magistrorum; velit Maiestas Regia pro fauore eiusdem sancti operis mittere solemnem ambaxiatam pro statu Fidei & honore Ecclesiæ Catholicæ ad ipsum Sacrum Oecumenicum Concilium celebrandum pariter, & honorandum, prout Christianissimum Principem in tam pio opere facere conuenit.

II. Item velit sua Regia Maiestas pro honore Fidei & fauore huius sancti operis dare liberam licentiam omnibus subditis Maiestatis suæ volentibus & debentibus venire de iure vel approbata consuetudine ad Concilia generalia, vt liberè ad ipsum Oecumenicum Concilium accedant, & ad hoc etiam sua Maiestas ipsos inducat medijs & fauoribus consuetis: alios quoque fauores ac opportuna præsidia velit concedere pro tam sancto opere conficiendo prout videbitur esse necessarium.

III. Item vt volentibus & procurantibus scandalum ponere in Ecclesia Dei & perturbare aut impedire hoc sanctum opus vnionis resistatur, petit S. D. N. Papa, quatenus peruersum & scandalosum monitorium, & peruersam ac scandalosam suspensionem cum inde secutis, facta per eos qui in Basilea remanserunt aduersus Sanctitatem suam, nec acceptentur per Maiestatem suam, nec permittat in regno suo aliquatenus acceptari.

IV. Item ad tollendum monstrum, quod stantibus his in nostra Ecclesia Catholica esse videtur, videlicet quod duo Generalia Concilia in simul reputantur, petit præfatus D. N. Papa, quod sua Maiestas Regia reuocare debeat Ambaxiatores suos de dicto loco Basilea, ac cæteros subditos regni sui, inducendo eodem, quatenus vel ad dictum Oecumenicum Concilium accedant, vt tenentur, vel ad propria loca reuertantur. Quod si corde inclinato non fecerint, pœnas aduersus eosdem fulminatas fa-

ciat Maiestas sua fauorabiliter obseruari & exequi cum effectu.

Additur: Scriptum Biturigis die v. Iunij, Concilio Gallicano cum Rege Francia incipiente ibidem in vestibulo Capellæ sacri Palatii die quarta Iunii anno MCCCCXXXVIIII.

Cætera, quæ hoc & sequenti anno MCCCCXL. in eadem Bituricensi ciuitate peracta sunt, non est huius loci diffusius enarrare: nonnulla ex Historia mss. Concilii Basileensis, quæ extat in Bibliotheca Regiæ fasciculo 17. auctore Augustino Patricio Canonico, Senensi vulgauimus pag. 708. & seqq. Tomi II. nostrorum Miscellaneorum, quæ Lector consulere poterit, donec integrum illud opus publici iuris faciamus. Hæc enim eo duntaxat fine nostro Specimini inseruimus, vt frequenti Auctorum librorumque enumeratione defessum Lectoris animum tantisper reficereamus.

Interualla via fessis prestare videtur,

Quæ notat inscriptus millia crebra lapis.

